

A Nemzetközi Talajtani Társaság Szikes Albizottsága Szolonyecjavítási Munkacsoportjának Értekezlete

Budapest 1968 december 16—18

Az Albizottság aktivitását jelzi, hogy alig fél évvel a Novi Sad-i tanácskozás után, Budapesten összeült az Európai Szolonyecjavítási Munkacsoport, hogy részleteiben megtárgyalja az érintett európai országok közös szolonyecjavítási kísérleti programját.

A Magyar Tudományos Akadémia meghívására az értekezleten 8 ország képviselői vettek részt. A tanácskozáson megjelent és munkájában részt vett V. A. KOVDA a Nemzetközi Talajtani Társaság elnöke, F. A. VAN BAREN a Társaság főtájtára és SZABOLCS ISTVÁN az Albizottság elnöke.

A tanácskozásnak két napirendi pontja volt. Először is abban állapodtak meg a résztvevők, hogy az eddigi kísérleti eredmények ismertetése végett szükség van olyan könyv kiadására, amely ismerteti az európai szolonyecok javításának problémáit és eredményeit. E munka mintegy folytatása lenne azoknak a kiadványoknak, melyek az Albizottság kiadásában SIGMOND idejében megjelentek. A munka irányítására az értekezlet szerkesztőbizottságot választott.

Második napirendi pontként a program keretében végrehajtandó koordinált szabadföldi kísérletek tematikáját tárgyalta meg az értekezlet. Az ide vonatkozó határozat első lépéseként olyan szolonyec típusú talajokon tartja fontosnak a közös kísérleteket, amelyeknél a talajvíz szintje 2 m-nél mélyebben van, tehát a természetes drenázs többé-kevésbé biztosított.

Itt a szolonyecok két változatát is figyelembe lehet venni:

- a) a felszín alatt 50 cm-től karbonátos,
- b) a felszíntől karbonátos változatokat.

Hangsúlyozta a tanácskozás, hogy először olyan standard kísérleteket kell beállítani, amelyeket száraz viszonyok között folytatnak különböző mennyiségű kémiai javítóanyagokkal. A tervezet szerint a kísérletekben 1,5 1,0 0,5 0,25 és 0,25-nél kisebb adaggal állítanak be kezeléseket úgy, hogy az 1,0 adagot a kicserélhető nátrium, illetve karbonátos talajokban a

kicserélhető és szódához kötött nátrium alapján számítják ki 20 cm vastag talajrétegre.

A program pontosan körvonalazza azokat a vizsgálatokat, amelyeket minden kísérletnél el kell végezni és meghatározza azokat az adatokat is, amelyeket a kísérletek értékeléséhez szolgáltatni kell. Pl. időjárásra, előzetes talajhasznosításra, bizonyos esetekben a sóforgalomra vonatkozó adatokat stb.

Természetesnek tartotta a tanácskozás, hogy az alapkísérleten kívül végezhető más kísérletek is, illetve a standard kísérleteken belül több faktor is vizsgálható az egyes résztvevő országok adottságaitól, személyi és anyagi ellátottságtól függően.

Hasznos kiegészítésként javasolja a program a talajművelés (talajlazítás), a helyi viszonyokhoz alkalmazkodó trágyázás, öntözés és drenázs hatásának vizsgálatát is.

A tervezett kísérleteknek elsődlegesen az a célja, hogy a felhasználandó javítóanyagoknak a leggazdaságosabb mennyiségét megállapíthassuk, tehát főleg gyakorlati jellegűek. A tanácskozás azonban azt is hangsúlyozta, hogy azok az alapvető problémák, amelyek a kísérletek elvégzését szükségessé teszik, sokban elméleti vonatkozásúak is. Az eddigi gyakorlat ugyanis azt bizonyította, hogy bizonyos esetekben a javítóanyag számított mennyiségénél kevesebb adag is ugyanolyan eredményeket adott, mint a 100%-os adag. E jelenség okai jelenleg még nem tisztázódtak, ezért tanulmányozásuk is feltétlenül szükséges több kísérleti helyen.

Várható, hogy a Munkacsoport határozatai és javaslatai érdeklődést, majd aktív közreműködést váltanak ki minden érintett európai országban, s a közös program is elősegíti az európai államokban is nagy területet elfoglaló szolonyec talajok mielőbbi gazdaságos hasznosítását.

ÁBRAHÁM LAJOS

Érkezett: 1969. január 6.